

PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ KSZTAŁTUJĄCE INSPIRE

Jerzy Gaździcki

VII Sympozjum „Krakowskie spotkania z INSPIRE”
Kraków, 12-14 maja 2011

Troistość INSPIRE

1. Idea INSPIRE – zgromadzenie wiedzy o wspólnej przestrzeni europejskiej oraz zapewnienie dostępu do niej wszystkim, którzy jej potrzebują.
2. Projekt INSPIRE – konkretna realizacja idei INSPIRE według dyrektywy z roku 2007.
3. Proces INSPIRE – kształtowanie i rozwijanie INSPIRE z udziałem rządów, organizacji i obywateli wszystkich państw członkowskich.

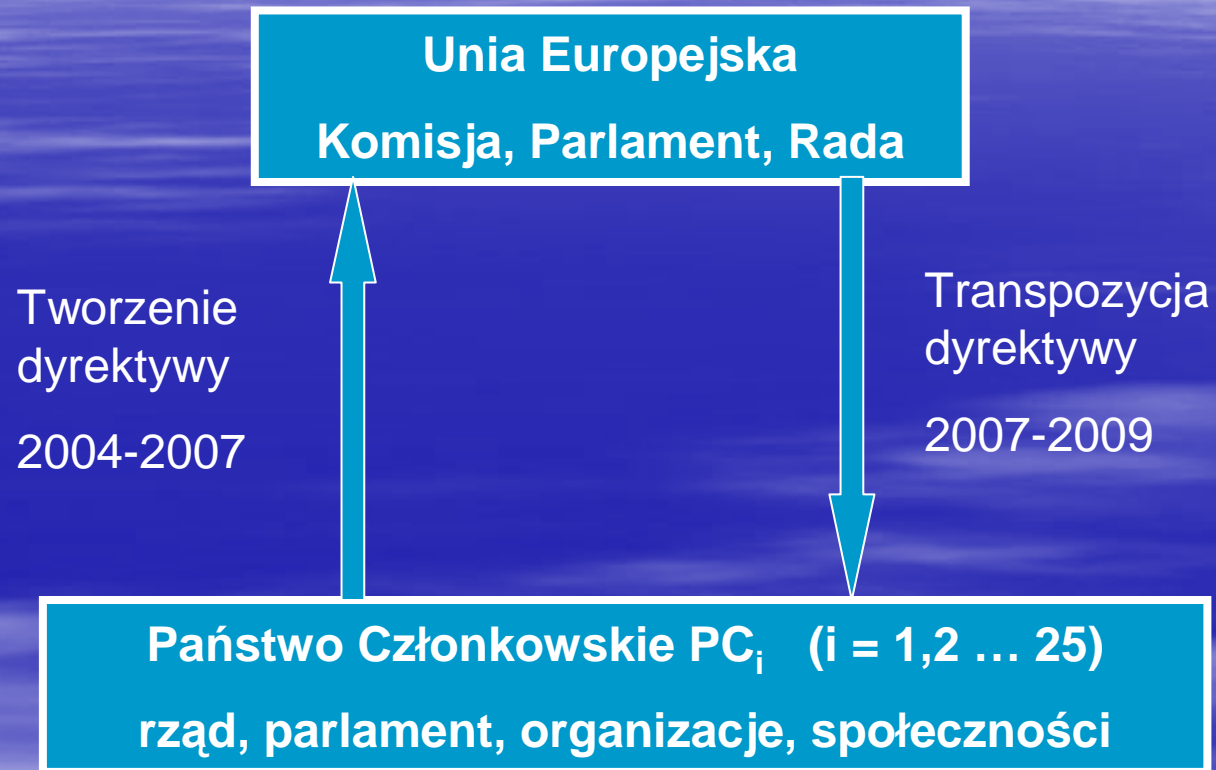
Idea INSPIRE

1. Relacje z ideami społeczeństwa informacyjnego, zrównoważonego rozwoju, gospodarki opartej na wiedzy.
2. W strategii Europa 2020 wkład do trzech priorytetów:
  - wzrostu inteligentnego (smart growth), czyli rozwoju opartego na wiedzy i innowacjach,
  - wzrostu zrównoważonego (sustainable growth), czyli transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej,
  - wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu (inclusive growth), czyli wspieraniu gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

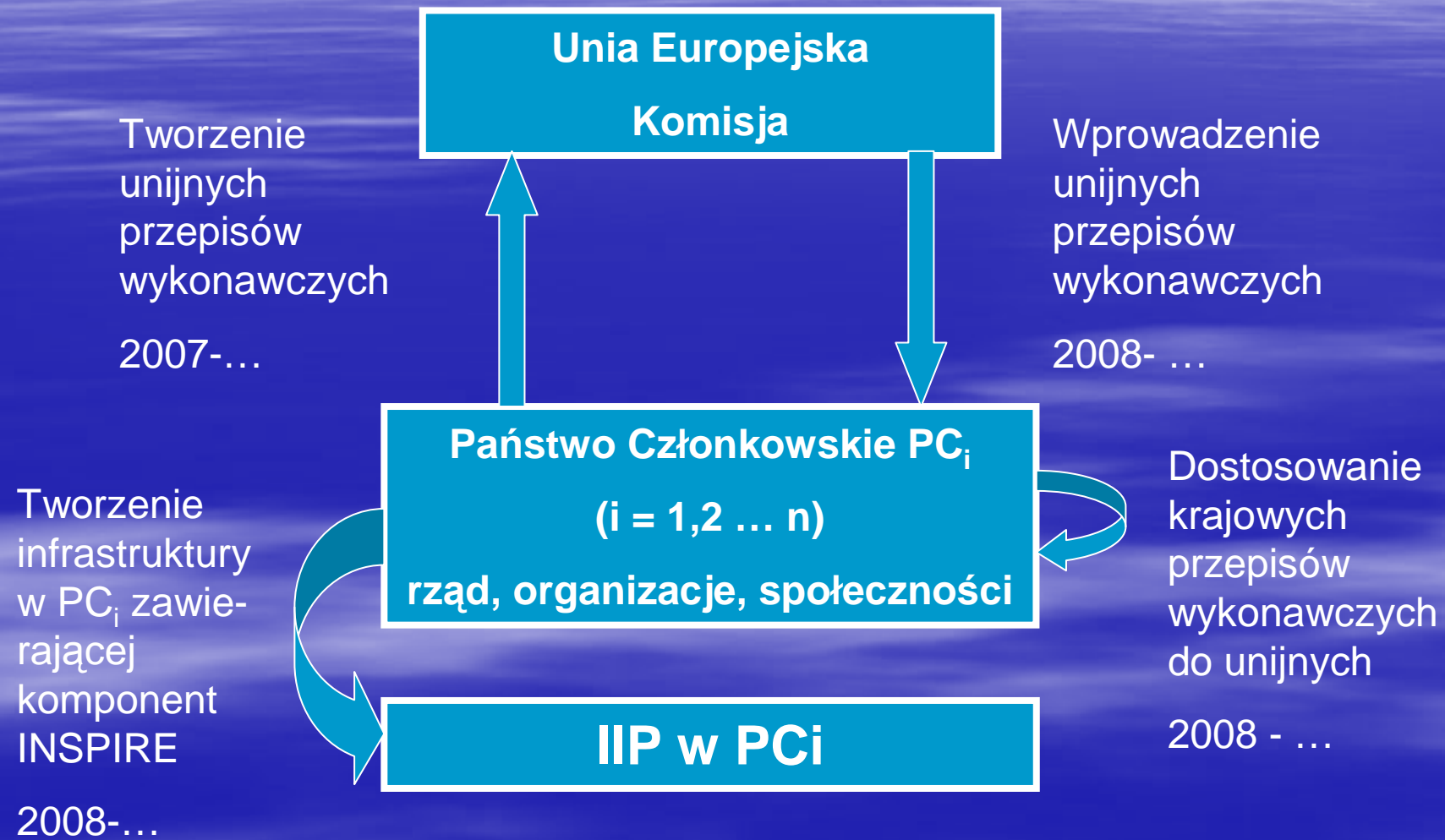
Projekt INSPIRE

1. Zmierza do utworzenia infrastruktury informacji przestrzennej do końca obecnego dziesięciolecia.
2. Wynika z wizji i doświadczeń oraz poziomu technologicznego osiągniętego w ubiegłym dziesięcioleciu
3. Podlega ciągłemu rozwojowi pod względem koncepcyjnym, organizacyjnym i technicznym, co znajduje swój wyraz w przepisach implementacyjnych i innych dokumentach wynikających z dyrektywy INSPIRE.
4. Kluczową rolę w projekcie INSPIRE odgrywa proces INSPIRE.

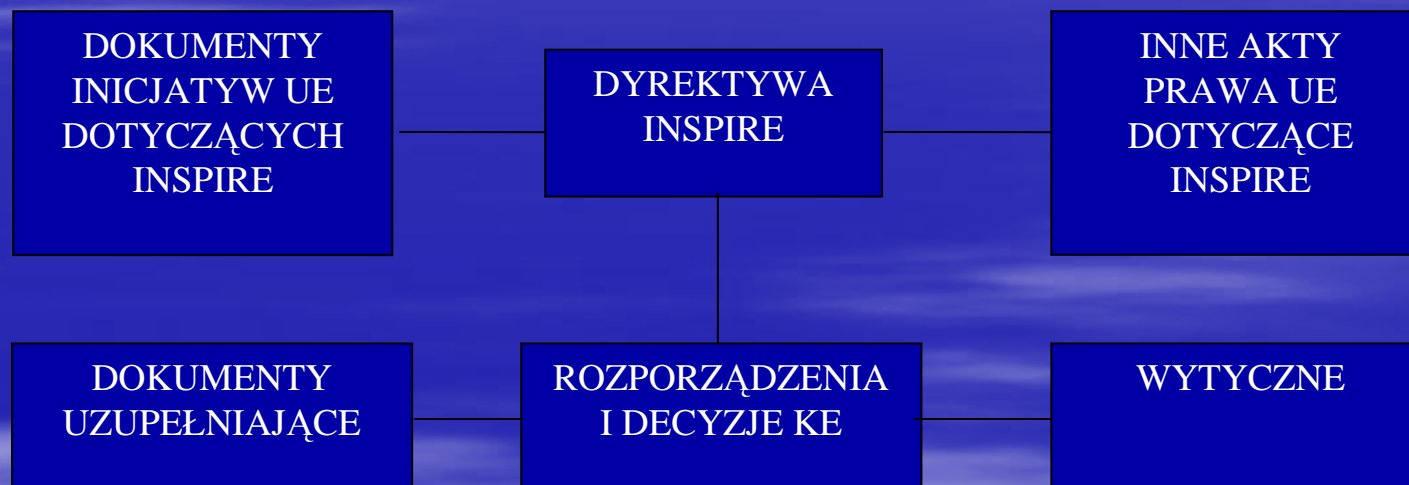
Proces INSPIRE: tworzenie podstaw prawnych

Proces INSPIRE: implementacja

Kontekst dyrektywy INSPIRE

Mapa drogowa INSPIRE: tworzenie prawa

Milestone date	Article	Description
15-May-2007	-	Entry into force of INSPIRE Directive
15-Aug-2007	22§2	Establishment of the INSPIRE Committee
14-May-2008	5§4	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IR for the creation and updating of metadata
03-Dec-2008	5§4	Adoption of INSPIRE Metadata Regulation
19-Dec-2008	21(4)	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IR for monitoring and reporting
19-Dec-2008	16	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IR for discovery and view services
15-May-2009	24§1	Provisions of Directive are brought into force in MS
05-Jun-2009	17(8)	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IR governing the access rights of use to spatial data sets and services for Community institutions and bodies
05-Jun-2009	21(4)	Adoption of COMMISSION DECISION regarding INSPIRE monitoring and reporting
19-Oct-2009	16	Adoption of INSPIRE Regulation on Network Services (Discovery and View)
14-Dec-2009	9(a)	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IRs for the interoperability of spatial data sets and services for Annex I spatial data themes
14-Dec-2009	16	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IR for download services
14-Dec-2009	16	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IR for transformation services
29-Mar-2010	17(8)	Adoption of Regulation as regards the access to spatial data sets and services of the Member States by Community institutions and bodies under harmonised conditions
17-Jun-2010	9(a)	Submission for opinion of the INSPIRE committee of amendment to Regulation for the interoperability of spatial data sets and services for Annex I spatial data themes on code lists
23-Nov-2010	16	Adoption of amendment of Regulation (EC) No 976/2009 as regards download services and transformation services
23-Nov-2010	9(a)	Adoption INSPIRE regulation for the interoperability of spatial data sets and services for Annex I spatial data themes
04-Feb-2011	9(a)	Adoption INSPIRE amendment to Regulation for the interoperability of spatial data sets and services for Annex I spatial data themes on code lists
June 2012 ¹	16	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IR for the services allowing spatial data services to be invoked
October 2012 ¹	9(b)	Submission for opinion of the INSPIRE committee of IRs for the interoperability of spatial data sets and services for Annex II and III spatial data themes

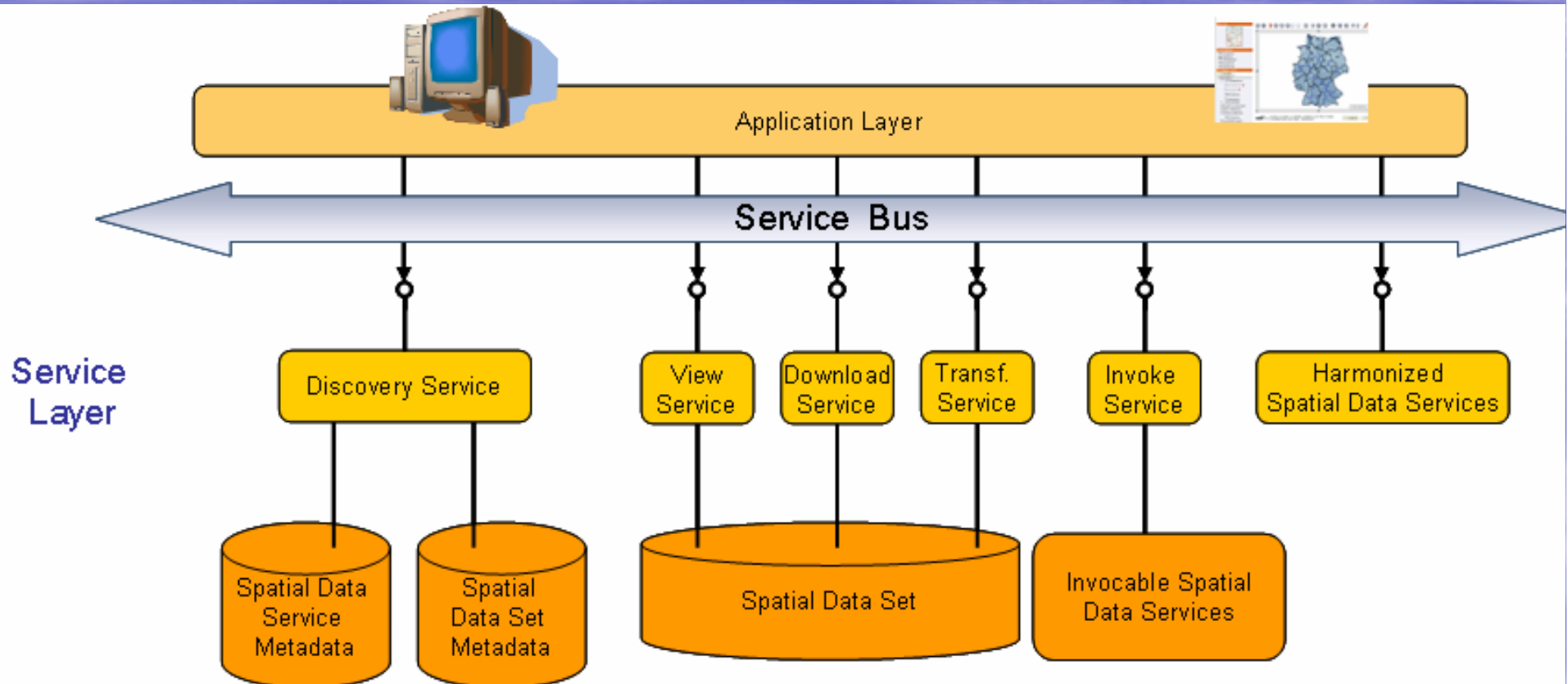
Źródło: Komisja Europejska, stan z dnia 18.02.2011

Aktualne prace nad przepisami implementacyjnymi (przykłady)

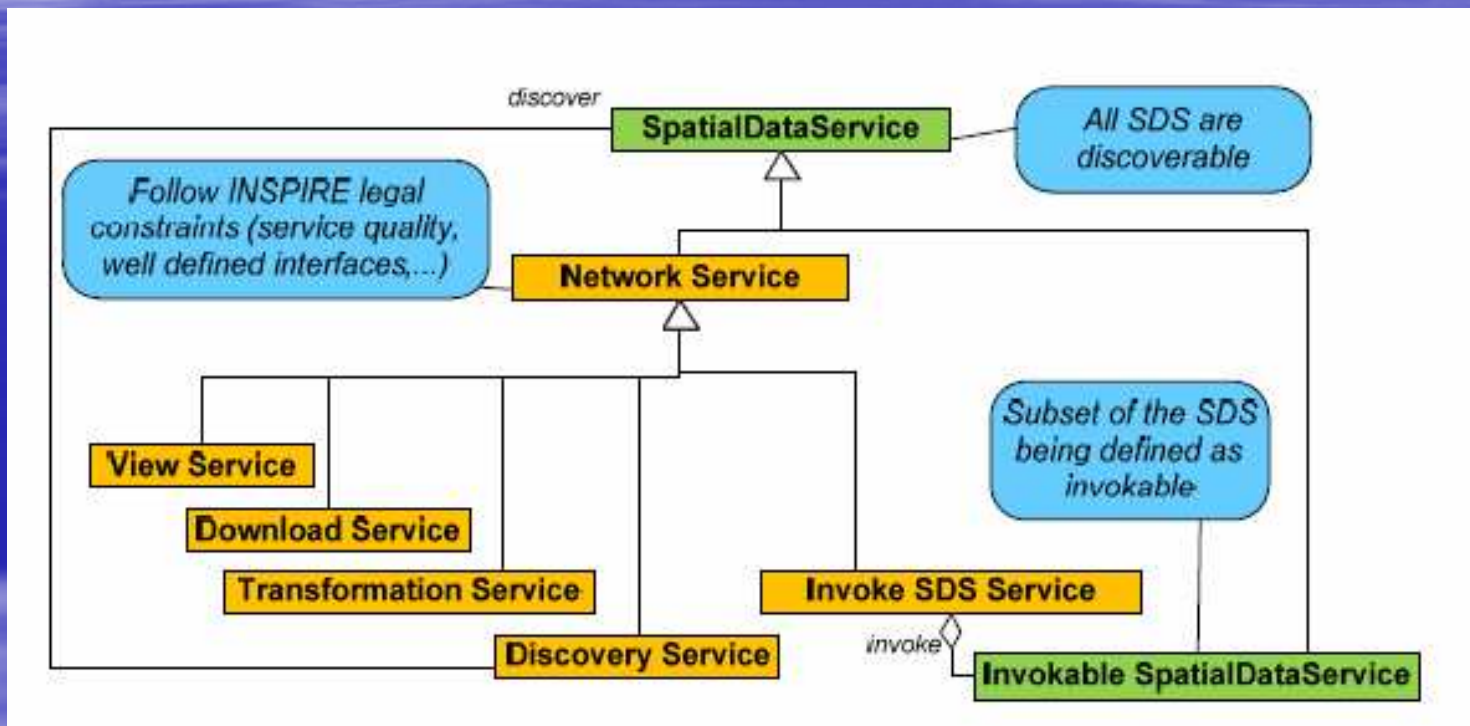
1. Prace dotyczące usług danych przestrzennych
  - Wskazówki techniczne dla usługi sieciowej przekształcania schematów: projekt RSW Geomatics, 1Spatial oraz Rob Walker Consultancy, 15.12.2010
  - Prace nad przepisami dotyczącymi usług danych przestrzennych: Recommendations for INSPIRE Spatial Data Services, 1.04.2011
2. Prace nad specyfikacjami danych dla 25 tematów załącznika II i III, 19 Thematic Working Groups, z których każda obejmuje koordynatora (facilitator), redaktora (editor) i ekspertów (experts). *Przykłady tych prac są przedmiotem oddzielnych prezentacji w zakresie ukształtowania terenu oraz użytkowania terenu.*

Zaktualizowana architektura INSPIRE

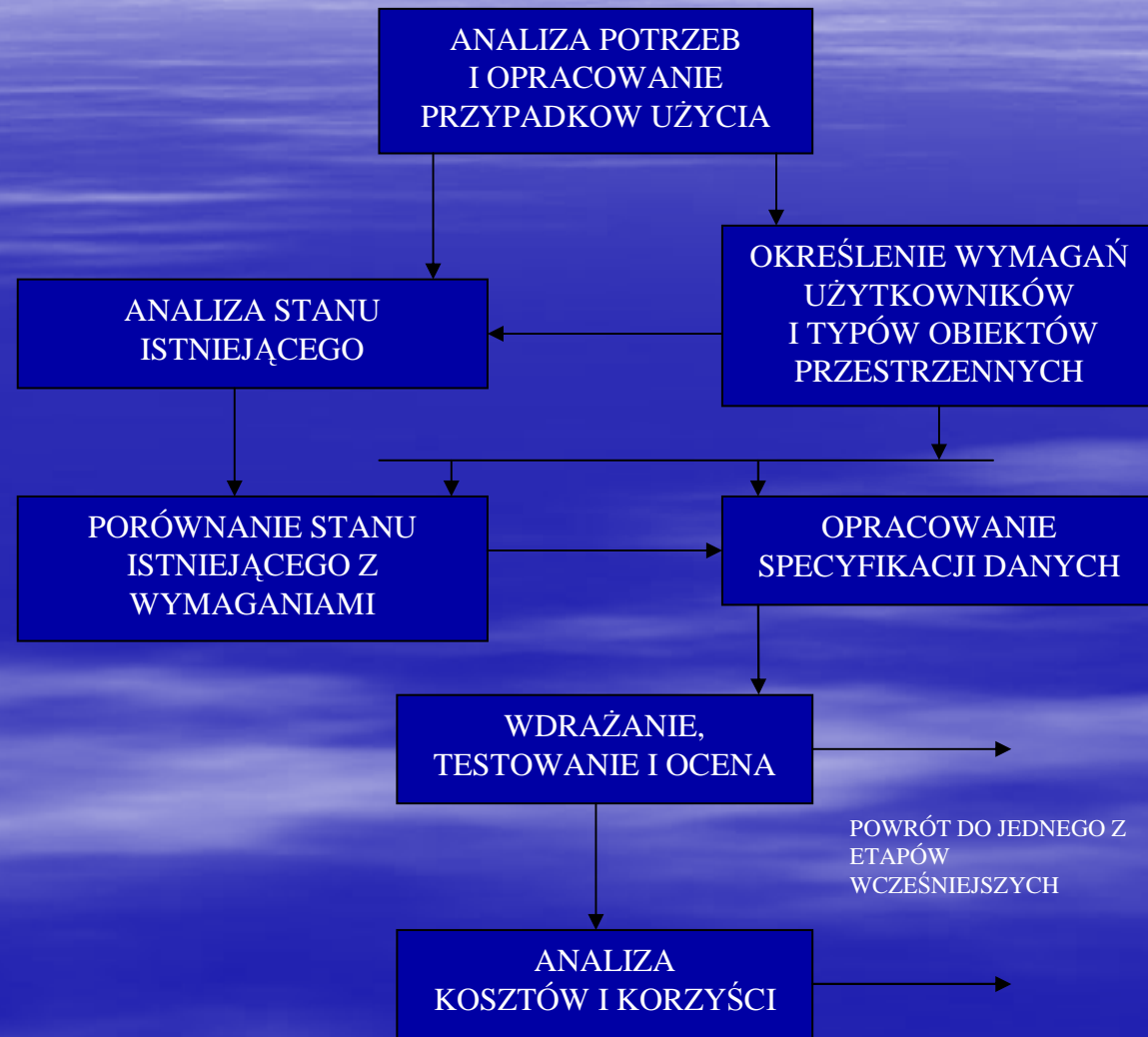
Źródło: Recommendations for INSPIRE Spatial Data Services, SDS Working Group, 2011

Model pojęciowy usług INSPIRE

Źródło: Recommendations for INSPIRE Spatial Data Services, SDS Working Group, 2011

Etapy procesu opracowania specyfikacji danych

Znaczenie rozporządzenia w zakresie interoperacyjności zbiorów i usług danych przestrzennych

Rozporządzenie:

- Zawiera szczegółowe specyfikacje danych dla 9 tematów, które podane są w załączniku I i mają charakter georeferencyjny
- Stanowi wzór dla analogicznego rozporządzenia, które będzie dotyczyło 25 tematów załączników II i III
- Obejmuje typy danych i obiektów wspólnych dla tematów
- Podaje przepisy ogólne istotne dla modelowania danych INSPIRE

Dopuszczalność wartości nieokreślonych

Jeśli państwo członkowskie nie dysponuje kompletnymi danymi, a uzupełnienie braków wiąże się z nadmiernymi kosztami, to – ma ono prawo zastosować mechanizm *voidable* dla tych – stosunkowo licznych - atrybutów i ról asocjacji, gdzie jest to dopuszczalne. Wówczas, nieznaną wartość można zastąpić wartością *void*. W ten sposób państwa członkowskie uzyskują możliwości dostosowania – w określonym zakresie - wymogów INSPIRE do swoich zasobów danych przestrzennych.

Zakres ten jest szeroki, ponieważ ponad 60% spośród 365 atrybutów i ról asocjacji występujących w rozporządzeniu zostało określonych jako *voidable*. W ujęciu procentowym jest ich najwięcej w temacie *nazwy geograficzne*, (około 80%), a najmniej w temacie *adresy* (około 50%).

Ogólny model sieci

- Uniwersalność stosowania w modelowaniu wszelkich sieci antropogenicznych i przyrodniczych stanowiących przedmiot zainteresowania INSPIRE.
- Prostota pojęciowa: sieć jest zbiorem elementów sieci; elementami sieci są obszar sieci, powiązanie sieci oraz węzeł, z którego wychodzą lub do którego dochodzą (skierowane) połączenia.
- Możliwość używania prostego odniesienia liniowego dotyczącego części (odcinka) liniowego elementu sieci oraz prostego odniesienia punktowego dotyczącego punktu na liniowym elemencie sieci.

Uchwała Rady IIP z dnia 11.04.2011

Rada zaleca, aby organy wiodące w zakresie tematów drugiej i trzeciej grupy tematycznej (rozdziały 2 oraz 3 załącznika do ustawy) zorganizowały i przeprowadziły testowanie unijnych projektów specyfikacji danych w zakresie tematów przyporządkowanych tym organom przez ustawę.

Celem testowania jest sprawdzenie projektowanych w ramach INSPIRE unijnych specyfikacji danych pod względem:

- wykonalności ich wdrożenia w polskich warunkach, przy uwzględnieniu istniejących w kraju zasobów danych oraz technicznych i ekonomicznych aspektów doprowadzenia tych zasobów do interoperacyjności wymaganej w INSPIRE,
- możliwości zaspokojenia różnorodnych potrzeb polskich użytkowników przy zastosowaniu tych specyfikacji w polskiej infrastrukturze informacji przestrzennej.

Wnioski: wszechstronne znaczenie

Dyrektywa INSPIRE, jej opublikowane już najważniejsze przepisy wykonawcze i dokumenty uzupełniające stanowią spójne rezultaty prac o znaczeniu:

- politycznym, przyczyniając się do integracji europejskiej i rozwoju współpracy między państwami członkowskimi, a także do usprawnienia działania administracji na poziomie unijnym i krajowym,
- społeczno-ekonomicznym, wnosząc swój wkład do inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu (Komisja Europejska, 2010),
- naukowo-technicznym, kompleksowo stosując współczesne osiągnięcia informatyki i geomatyki, a w szczególności twórczo uwzględniając doświadczenia światowe w zakresie tworzenia i funkcjonowania infrastruktur geoinformacyjnych.

Wnioski: możliwości wdrażania

Przedstawione w artykule przepisy wykonawcze, łącznie z uzupełniającymi je dokumentami w postaci wytycznych i opracowań o charakterze metodycznym i technicznym, osiągnęły stopień kompletności i szczegółowości umożliwiający wdrażanie dyrektywy INSPIRE w szerokim zakresie przez wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej, w tym przez Polskę. Zgodnie z przyjętym harmonogramem pilne są obecnie prace dotyczące tematów załącznika I i związanych z nimi usług, ale prace w zakresie tematów określonych w załącznikach II i III powinny być również prowadzone na podstawie już opublikowanych przepisów wykonawczych z uwzględnieniem treści przepisów projektowanych.

Wnioski: wzorce rozwiązań

Niezbędne jest, aby wymienione wyżej przepisy i dokumenty traktowane były w Polsce jako źródło wzorcowych rozwiązań, stosowanych szeroko przez organy i organizacje zajmujące się infrastrukturami i systemami informacji przestrzennej o różnym zakresie obszarowym i tematycznym. Odniesione zostaną w ten sposób korzyści wynikające z wpływu INSPIRE prowadzącego do standaryzacji, interoperacyjności oraz rozwoju współpracy między tymi organami i organizacjami.

Wnioski: źródło wiedzy

Powstałe i jeszcze rozwijane przepisy i dokumenty INSPIRE będą stanowić bogate źródło wiedzy o informacji przestrzennej i jej wszechstronnym znaczeniu we współczesnym państwie, o bazach, usługach, systemach i infrastrukturach geoinformacyjnych, wreszcie o konkretnych rozwiązaniach metodycznych i technologicznych uwzględniających rozwój teleinformatyki i geomatyki. Wiedza z tego źródła powinna być szeroko wykorzystywana w procesach kształcenia i doksztalcania na kierunkach powiązanych z geomatyką.